

RPI STUDENTU ORGANIZĀCIJAS

Rīgas Politehniskā institūta 1916. gada darbības pārskatā uzskaitītas vairāk nekā četrdesmit studentu korporācijas, biedrības un pulciņi, kuri darbojas augstskolā. Patiesībā to kopskaits līdz Pirmajam Pasaules kram ir vēl lielāks, jo vairākas savu darbību vai nu izbeidza, vai arī politisku apsvērumu dēļ tika slēgtas. Latvijas Republikas Valsts arhīvā saglabājušies daudzi dokumenti par studentu korporācijām; bet par citām studentu organizācijām dokumentu klāsts ir visai iatšķirīgs. Tā varam konstatēt, ka 1895. gadā dibināta studentu biedrība «Amitie», darbojusies arī ebreju vēstures un literatūras studentu biedrība, studentu valodniecības biedrība, pastāvējušas korporācijas «Ferronia» un «Veletia», taču nav izdevies atrast to statūtus un darbības pārskatus.

1865. gadā, trīs gadus pēc Rīgas Politehniskuma nodibināšanas (1862) sāka darboties pirmā studentu korporācija «Fraternitas Baltica», vēl pēc četriem gadiem — 1869. g. — tai pievienojās «Concordia Rigensis» un 1875. gadā — «Rubonia». Tās bija vācu studentu korporācijas, kaut gan sākumā tajās varēja iestāties arī cittautieši, kuri savas organizācijas vēl nebija nodibinājuši. 1879. gadā poļu studenti nodibināja korporāciju «Arconia», bet 1880. gadā krievu studenti «Fraternitas Arctiku» un latvieši «Seloniju». 1900. gadā igauņi dibina «Vironiu», bet latvieši «Talaviju». Nākamajos gados Rīgas Politehniskajā institūtā jaunas korporācijas nerodas, studenti apvienojies turpina ne tikai korporācijās, arī citās organizācijās, kurās vienojošais ir vai nu tautība, vai kopējas intereses. Un tā sniedzam pēc arhīvā, bibliotēkās un RTU muzejā esošajiem dokumentiem to sarakstu 1916. gadā ar dibināšanas (faktiski statūtu apstiprināšanas) gadiem:

1. Igaunu studentu atturības biedrība (1907),
2. Latviešu studentu pulciņš «Stars» (1907),
3. Pulciņš «Latviešu studentu savienība» (1907),
4. Muzikālā biedrība (1908),
5. Arhitektūras-mākslas pulciņš (1908),
6. Dienvidkrievijas novadnieku biedrība (1908),
7. Kaukāza novadnieku biedrība (1908),
8. Armēņu novadnieku biedrība «Sevans» (1908),
9. Liepājas novadnieku biedrība (1908),
10. Jelgavas novadnieku biedrība (1908),
11. Cēsu novadnieku biedrība (1908),
12. Sanktpēterburgas novadnieku biedrība (1908),
13. Viļņas studentu pulciņš «Vilija» (1908),
14. Ebreju studentu savstarpējās palīdzības kase (1908),

15. Ebreju studentu pulciņš «Anatolica» (1908),
  16. Ebreju studentu pulciņš (1908),
  17. Studentu-vāciešu savienība (1908),
  18. Literāri mākslinieciskais pulciņš «Zinātne» (1908),
  19. Pulciņš «Pašizglītība» (1908),
  20. Literārais pulciņš «Mijkrēslis» (1908),
  21. Vingrošanas pulciņš (1908),
  22. Gaiskuģniecības un lidojumu tehnikas studentu biedrība (1908),
  23. Studentu savienība «Marcomannia» (1908),
  24. Inženieru pulciņš (1908),
  25. Mehāniķu pulciņš (1908),
  26. Kase «Pašpalīdzība» (1908),
  27. Studentu ķīmiķu pulciņš (1909),
  28. Igaunu studentu biedrība (Rīta Eesti Uliopilaste Selts) (1909),
  29. Poļu studentu pulciņš «Ogniwo» (1909),
  30. Studentu-komersantu pulciņš (1909),
  31. Ventspils novadnieku biedrība (1909),
  32. Studentu-agronomu pulciņš (1909),
  33. Lietuviešu studentu pulciņš «Viltis» (1909),
  34. Literāri-mākslinieciskais pulciņš «Īkars» (1909),
  35. Dramatiskais pulciņš (1909),
  36. Urālu-Sibīrijas novadnieku biedrība (1911),
  37. Studentu ēdnīcas ierīkošanas biedrība (1912),
  38. Airēšanas un burāšanas sporta akadēmiskā biedrība (1912),
  39. Ebreju studentu pulciņš «Vienotība» (1913),
  40. Literāri-vēsturiskais pulciņš «Zinātne» (1913),
  41. Sporta pulciņš (1913),
  42. Šaha spēles draugu pulciņš (1913),
  43. Studentu-daugavpīliešu savstarpējās palīdzības pulciņš (1914).
- Pēc RPI evakuācijas sakarā ar Pirmo Pasaules karu Maskavā 1915. gadā nodibinājās RPI studentu darba birojs, bet 1916. gadā — poļu studentu pulciņš un Hersonas guberņas novadnieku biedrība.
- RPI darbojās arī nelegālie studentu pulciņi, kuru biedri studēja marksistisko literatūru. Uz to bāzes 1895. gadā nodibinājās studentu biedrība «Zemgaliņa», kura 1907. g. darbību pārtrauca, bet tās tradīcijas turpināja jau minētais pulciņš «Stars».
- RPI studenti darbojās arī citās biedrībās un pulciņos, kuri nebija saistīti ar augstskolu, pirms tam rakstot direktoram lūgumu atļaut tajās iestāties. RPI direktors iepazīties ar organizāciju statūtiem vai nu studenta lūgumu atbalstīja, vai arī noraidīja. Par studentu organizāciju darbību bija jāinformē policija.